

KOMUNIKAT PRASOWY nr 57/23

Luksemburg, 30 marca 2023 r.

Opinia rzecznik generalnej w sprawie C-106/22 | Xella Magyarország

Rzecznik generalna Tamara Ćapeta: prawo Unii nie sprzeciwia się, co do zasady, ustawodawstwu krajowemu, które umożliwia monitorowanie bezpośrednich inwestycji zagranicznych pochodzących z państw trzecich, nawet jeśli są dokonywane za pośrednictwem spółki z siedzibą w Unii Europejskiej

Takie ustawodawstwo krajowe objęte jest zakresem rozporządzenia w sprawie monitorowania BIZ¹ i w związku z tym musi gwarantować, że indywidualne decyzje w sprawie monitorowania są uzasadnione i spełniają wymogi proporcjonalności zgodnie z zasadami Traktatu dotyczącymi swobodnego przepływu kapitału oraz swobody przedsiębiorczości

W 2021 r. węgierski minister innowacji i technologii zablokował nabycie węgierskiej spółki przez inną węgierską spółkę. Pierwsza z tych spółek jest właścicielem kamieniołomu, w którym odbywa się wydobywanie piasku, gliny i żwiru. W swej decyzji minister wyjaśnił, że zezwolenie spółce z pośrednią własnością spółki z państwa trzeciego (Bermudy) na przejęcie kontroli nad taką „strategiczną” spółką byłoby sprzeczne z węgierskim interesem narodowym obejmującym bezpieczeństwo dostaw tych surowców.

Rozstrzygając o ważności decyzji ministra uniemożliwiającej to nabycie, Fővárosi Törvényszék (sąd dla miasta stołecznego Budapeszt, Węgry) zwrócił się z pytaniem, czy prawo Unii zezwala Węgrom na wprowadzenie przepisów ograniczających bezpośrednio inwestycje zagraniczne w spółki z siedzibą w Unii, jeżeli takie inwestycje są dokonywane za pośrednictwem innej spółki z siedzibą w Unii.

W przedstawionej dzisiaj opinii rzecznik generalna Tamara Ćapeta uznała, po pierwsze, że **bezpośrednie inwestycje zagraniczne pochodzące z państw trzecich są objęte zakresem rozporządzenia w sprawie monitorowania BIZ**. Rozporządzenie to **obejmuje każdego rodzaju inwestycję, poprzez którą inwestor z państwa trzeciego uzyskuje rzeczywisty udział lub kontrolę nad unijną spółką**. Obejmuje to również inwestycję, w ramach której inwestor z państwa trzeciego *pośrednio* przejmuje kontrolę nad spółką unijną poprzez nabycie spółki unijnej przez inną spółkę unijną, która jest własnością spółki z tego państwa trzeciego.

Taka inwestycja objęta jest zakresem art. 207 TFEU, a zatem objęta jest zakresem **wyłącznej kompetencji Unii** w dziedzinie wspólnej polityki handlowej. W związku z tym, **rozporządzenie w sprawie monitorowania BIZ, umożliwiające państwom członkowskim wprowadzenie mechanizmów monitorowania, powinno być rozumiane jako „przekazujące” państwo członkowskim z powrotem kompetencje w dziedzinie, w której utraciły je wraz z wejściem w życie Traktatu z Lizbony**.

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/452 z dnia 19 marca 2019 r. ustanawiające ramy monitorowania bezpośrednich inwestycji zagranicznych w Unii (Dz.U. 2019 L 79I, s. 1).

Po drugie, **krajowe mechanizmy monitorowania**, dopuszczone na mocy rozporządzenia w sprawie monitorowania BIZ, **muszą również być zgodne z zasadami rynku wewnętrznego**. Krajowe ustawodawstwo ma zatem zobowiązywać organy odpowiedzialne za przyjmowanie indywidualnych decyzji w sprawie monitorowania do podania **uzasadnionych powodów** ograniczenia przepływu kapitału. Z rozporządzenia w sprawie monitorowania BIZ wynika, że **ograniczenia przepływów kapitału mogą być uzasadnione wyłącznie ze względów bezpieczeństwa i porządku publicznego**. Na takie względy można powołać się **jedynie w obliczu rzeczywistego i dostatecznie poważnego zagrożenia dla jednego z podstawowych interesów społecznych**. Co więcej, środek ograniczający przepływ kapitału musi być **proporcjonalny** względem założonego w nim celu.

Analizując uzasadnienie odnośnego sprzeciwu ze strony ministra w rozpatrywanej sprawie, rzecznik generalna przyznała, że **bezpieczeństwo dostaw określonych surowców w czasach kryzysu może uzasadniać ograniczenie bezpośrednich inwestycji zagranicznych** ze względów porządku publicznego (lub bezpieczeństwa publicznego). **Względy te mogą nawet uzasadniać ograniczenia przepływów kapitału z państw trzecich, których w innych sytuacjach nie można by zaakceptować w ramach rynku wewnętrznego**.

W celu wydania rozstrzygnięcia w przedmiocie ważności decyzji zakazującej odnośnej transakcji w rozpatrywanej sprawie sąd krajowy musi dokonać oceny, czy węgierski minister innowacji i technologii uzasadnił w wystarczającym zakresie powody, dla których pośrednia własność zagraniczna przedmiotowego kamieniołomu stanowi rzeczywiste i poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa dostaw żwiru, piasku i gliny na Węgrzech oraz czy bezpieczeństwo takich dostaw nie mogłoby zostać zapewnione w drodze mniej restrykcyjnego środka.

UWAGA: Opinia rzecznika generalnego nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości. Zadanie rzeczników generalnych polega na przedkładaniu Trybunałowi, przy zachowaniu całkowitej niezależności, propozycji rozstrzygnięć prawnych w sprawach, które rozpatrują. Sędziowie Trybunału rozpoczynają właśnie obrady w tej sprawie. Wyrok zostanie wydany w terminie późniejszym.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) opinii jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu przedłożenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793

Pozostańmy w kontakcie!

